



## Sisällys

|                                                                              |   |
|------------------------------------------------------------------------------|---|
| Säteilyturvakeskus 18.6.2025.....                                            | 2 |
| Asemakaavoituksen vastine 12.3.2026: .....                                   | 3 |
| Mielipide 29.6.2025:.....                                                    | 3 |
| Asemakaavoituksen vastine 12.3.2026: .....                                   | 3 |
| Kivitiien, Halmejoentien ja Ranta-Toivalan asukkaat (38 hlö) 3.7.2025: ..... | 4 |
| Asemakaavoituksen vastine 12.3.2026: .....                                   | 5 |
| Mielipide 4.7.2025:.....                                                     | 6 |
| Asemakaavoituksen vastine 12.3.2026: .....                                   | 6 |

## Säteilyturvakeskus 18.6.2025

Kuopion kaupunki on pyytänyt Säteilyturvakeskukselta lausuntoa Sorsasalon teollisuusalueen asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Asemakaavoituksessa tarkastellaan mm. Sorsasalon teollisuusalueen edellytyksiä sijoituspaikkana kaukolämmön pienydinvoimalalle.

Suomessa on parhaillaan käynnissä ydinturvallisuussäätöjen kokonaisuusuudistus. Lähtökohta uudistuksessa on, että edellytettävä turvallisuustaso säilyy ennallaan. Uudistuksessa huomioidaan pienydinvoimalaitokset ja muut uudet teknologiat. Turvallisuusvaatimusten on tarkoitus olla uudistuksen jälkeen teknologianeutraaleja ja vähemmän yksityiskohtaisia, jolloin ne eivät tarpeettomasti rajaa erilaisia ratkaisutapoja. Pienydinvoimalaitoksen sijoittaminen kaupunkialueelle voi olla mahdollista, edellyttäen että turvallisuusvaatimukset täyttyvät. Käsite pienydinvoimalaitos on varsin väljä, pitäen sisällään laajan kirjon eri kokoisia ja tyyppisiä laitoksia.

Sijaintipaikan soveltuvuuteen vaikuttaakin se, minkälaiset turvallisuusominaisuudet sinne suunnitellulla laitoksella on. Ydinlaitoksen sijaintipaikan soveltuvuuteen vaikuttavat osaltaan mahdolliset ulkoiset tapahtumat, jotka voivat uhata ydinlaitoksen turvallisuutta. Tällaisia voivat olla esim. harvinaiset sääolosuhteet, seismiset ilmiöt, lähellä laitosta tapahtuvien onnettomuuksien vaikutukset sekä muut ympäristöstä tai ihmisen toiminnasta johtuvat tekijät. Sijaintipaikan soveltuvuus alueelle mahdollisesti suunniteltavalle ydinvoimalaitokselle tullaan arvioimaan osana laitoksen luvitusprosessia tuolloin voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti.

Mahdollisten onnettomuustilanteiden varalta tulee ydinvoimalaitoksella olla suojavyöhyke. Suojavyöhyke määritetään siten, että suurella todennäköisyydellä onnettomuustilanteessa ei aiheudu väestön evakuoimistarvetta suojavyöhykkeen ulkopuolella. Suojavyöhykkeen sisällä tarvittavat evakuoimistoimet on voitava toteuttaa tehokkaasti, mistä johtuen suojavyöhykkeeseen kohdistuu maankäytön rajoituksia. Vaadittavaan suojavyöhykkeen kokoon vaikuttavat suunnitellun ydinlaitoksen ominaisuudet; mitä suurempi mahdollinen radioaktiivisten aineiden päästö onnettomuustilanteessa on, sitä suurempi suojavyöhyke edellytetään. Sijaintipaikkaan suunniteltavan ydinvoimalaitoksen vaatiman suojavyöhykkeen koko tullaan arvioimaan osana laitoksen luvitusprosessia.

Säteilyturvakeskuksella ei tässä vaiheessa ole kommentoitavaa Sorsasalon teollisuusalueen soveltuvuudesta kaukolämmön pienydinvoimalan sijoituspaikaksi.

## **Asemakaavoituksen vastine 12.3.2026:**

Merkitään lausunto tiedoksi.

## **Mielipide 29.6.2025:**

Vastustan jyrkästi Sorsasalon teollisuusalueen asemakaavan muutosta ja siihen liittyvää pienydinvoimalan sijoitusmahdollisuuden valmistelua.

Perustelut:

### **1. Asuntojen ja tonttien arvojen lasku:**

Kaavaehdotuksen toteutuminen merkitsisi huomattavaa haittaa alueen kiinteistöjen omistajille. Teollisuuslaitoksen ja etenkin pienydinvoimalan mahdollinen sijoittaminen näin lähelle asuinalueita ja vapaa-ajan tontteja tulee väistämättä laskemaan asuntojen ja tonttien arvoa merkittävästi. Kukaan ei halua asua tai sijoittaa alueelle, jonka välittömässä läheisyydessä sijaitsee raskasta teollisuutta tai ydinteknologiaa.

### **2. Vaikutus Kallaveden vesistöön:**

Hanke uhkaa vakavasti ainutlaatuista Kallaveden vesistöä, joka on alueen vetovoimatekijä ja tärkeä virkistys-, matkailu- ja kalatalousalue. Mahdolliset päästöt ja ympäristöriskit eivät ole hyväksyttäviä näin herkässä järvimaisemassa.

### **3. Läheiset Natura-alueet:**

Alueen läheisyydessä sijaitsee suojeltuja Natura-alueita, joihin mahdollisella teollisuusrakentamisella ja etenkin pienydinvoimalalla voi olla haitallisia vaikutuksia. Näiden alueiden säilyminen koskemattomina on tärkeää sekä luonnon monimuotoisuuden että kansainvälisten ympäristösopimusten noudattamisen kannalta.

Yhteenveto:

Tätä hanketta ei saa viedä eteenpäin. Se on ristiriidassa alueen asukkaiden, ympäristön ja kestäväan kaupunkikehityksen tavoitteiden kanssa. Esitän, että asemakaavan muutosehdotus hylätään.

## **Asemakaavoituksen vastine 12.3.2026:**

Vaikka Finnpuolpin tehdashanketta ei toteutettu, raskaan teollisuuden sijoittuminen asemakaavan muutosalueelle on kuitenkin mahdollista jo voimassa oleva asemakaavan perusteella. Osana kaavatyötä selvitetään kaavahankkeen vaikutukset ympäristöön. Yhtäaikaan asemakaavan muutoksen kanssa on käynnissä myös sekä kaukolämmön pienydinvoimalan hankkeen että KIC InnoEnergy S.E:n uusiutuvien polttoaineiden tuotantolaitoksen hankkeen osalta erilliset ympäristövaikutusten arviointimenettelyt (YVA-menettely), joissa tutkitaan ko. laitosten sijoittumismahdollisuuksia alueelle muun muassa ympäristö- ja onnettomuusriskien osalta. Säteilyturvakeskus sekä Turvallisuus- ja kemikaalivirasto ovat osallisina edellä mainittujen hankkeiden YVA-menettelyissä sekä Sorsasalon tehdasalueen asemakaavan muutosprosessissa.

Asemakaavoitus myös huomauttaa, että asemakaavan muutoksesta on ollut nähtävillä vireilletuloaineisto ja seuraavaksi kaavaprosessissa laaditaan ja asetetaan julkisesti nähtäville asemakaavan ja asemakaavan muutoksen luonnosaineisto. Asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus laaditaan ja asetetaan julkisesti nähtäville vasta asemakaavan ja asemakaavan muutoksen luonnosaineiston nähtävilläolon

jälkeen.

## **Kivitien, Halmejoentien ja Ranta-Toivalan asukkaat (38 hlö) 3.7.2025:**

Me allekirjoittaneet esitämme muistutuksen Sorsasalon kaavaehdotuksesta, jonka tarkoituksena on mahdollistaa pienydinvoimalan, raskaanteollisuuden ja vetytehtaan rakentaminen alueelle.

Asemakaavaehdotus toteutuessaan vaikuttaa merkittävästi lähialueiden asukkaiden ja kiinteistöjen omistajien turvallisuuteen lisääntyneiden onnettomuusriskien mahdollisuudessa. Se heikentää mahdollisuuksia investoida omille kiinteistöille esimerkiksi uudisrakentamisen muodossa. Lisäksi alueen kiinteistöjen arvo sekä kiinteistöjen vakuusarvot tulevat laskemaan merkittävästi, mikä on epäoikeuden mukaista kiinteistöjen omistajia kohtaan.

Esitämme, että kaavasta poistetaan varaukset ja voimassa olevat suojavyöhykkeet, jotka mahdollistavat pienydinvoimalan, raskaanteollisuuden ja vetyteollisuuden toteuttamisen alueelle, ja että kaavaa muutetaan siten, että alueen kehittäminen perustuu pienimuotoisempaan, ympäristöystävälliseen ja turvalliseen elinkeinotoimintaan.

Kaava-alueelle asuinalueiden sekä palveluiden läheisyyteen sijoitettavaksi ehdotettu Steady Energyn LDR-50 pienydinvoimala on varhaisessa vaiheessa kehitteillä olevaa konseptivaiheen tekniikkaa. Steady Energy on pyytänyt v. 2024 STUKilta konseptitason turvallisuus- ja suunnitteluratkaisujen hyväksyttävyyssarviota laitoksesta. 12.6.2025 antamassaan arvioissaan (STUK 5/Y42259/2024, STUK 9/Y42259/2024) STUK arvioi, että Steady Energyn toimittamien aineistojen perusteella STUKilla ei ollut käytettävissään riittävää tietoa konseptitasoisen turvallisuus ja suunnitteluratkaisujen hyväksyttävyyssarviointin tekemiseksi. STUKin arviossa on kerrottu, että esimerkiksi käytön aikana syntyvien nestemäisten ja kiinteiden matala- ja keskiaktiivisten jätteiden syntyviä määriä ei ollut arvioitu, ja laitoksen konseptisuunnitelman mukaan aktiivisuudeltaan vapaarajan alittavia vesipäästöjä laskettaisiin sijaintikunnan viemäriverkkoon, mitä nykyisistä ydinvoimaloista ei tehdä ja johon myös säteilylaissa on rajoituksia.

Pienydinvoimalat tuottavat suhteessa tuotetun energian määrään ydinjätettä lähes samoin kuin suuret reaktorit, eikä radioaktiiviselle ydinjätteen turvalliselle loppusijoitukselle ole suunnitelmia. Laitoksen sijoittaminen lähelle ympärivuotista asutusta, Vuorela-Toivala alueen koulua, päiväkotia, sekä satoja työpaikkoja, on merkittävä turvallisuus- ja ympäristöriski koko alueelle.

### **1. Sijoittaminen asutuksen läheisyyteen on riskialtista**

Kaavassa esitetty sijoituspaikka on Virtasalmen vastarannalla sijaitsevan asuinalueen suorassa vaikutuksessa (500m.) ja vain muutaman kilometrin päässä Kuopion (Kettulanlahti ja Itkonniemi n.3000asukasta + uusi kaavoitus n.6000 asukasta) ja Etelä-Siilinjärven (Vuorela ja Ranta-Toivalan n.6000 asukasta.) asuinalueista ja palveluista. Pienydinvoimaloihin ja vedyn teolliseen tuotantoon sekä muuhun raskaaseen teollisuuteen vrt. Finnpulp hanke, liittyy merkittäviä turvallisuus- ja terveysriskejä alueen asukkaille, (säteily, räjähdysvaara, ydinjäte, myrkylliset kemikaalit, raskaan liikenteen merkittävä lisääntyminen.), joita ei voida pitää hyväksyttävinä näin lähellä asutusta.

Vuorela-Toivala alueella sijaitsee koulu, päiväkodit sekä satoja työpaikkoja.

Muistutuksena mainitsemme, että kaupunki miettii myös toista sijaintia pienydinvoimalalle Hepomäen alueelle. Hepomäessä on laajemmin tilaa kauempana asutuksesta ja tätä kautta riskit paljon paremmin hallittavissa. Karttakuvaa katsoen asutusta ei ole yhtä lähellä kuin Sorsasalons teollisuusalueella.

Muistutuksessamme haluamme myös viitata siihen, että julkisuudessa Kuopion Energian edustajat ovat todenneet, että pienydinvoimalan alkuperäinen Niiralan alapuolella kalliiossa ollut sijainti peruttiin sen takia, että asukkaat vastustivat sitä, jolloin Ranta-Toivalan asukkaat eivät voi olla eriarvoisessa asemassa Niiralan asukkaisiin nähden, vaan meidän ääntämme on yhtäläisesti kuultava päätöksenteossa.

## **2. Kaavan valmistelu ei huomioi riittävästi ympäristövaikutuksia**

Kaava ei sisällä riittävää vaikutusten arviointia Kallaveden, alueen luontoarvojen tai pohjavesialueiden kannalta. Raskas-teollisuus ja energiainfrastruktuuri ei ole sovitettavissa alueen ympäristöolosuhteisiin ilman huomattavia riskejä ihmisille ja luonnolle.

## **3. Ympäristöystävällinen, kevyempi teollisuus olisi alueelle soveltuvampaa**

Alueella on logistisesti hyvä sijainti, joka mahdollistaisi pienimuotoisen, työllistävän teollisuuden tai palveluiden kehittämisen ilman raskaan teollisuuden haittoja ja riskejä.

## **4. Asukkaiden osallisuus ja kuuleminen puutteellista**

Kaavaprosessissa ei ole riittävää vuorovaikutusta alueen asukkaiden kanssa. Kuntalaisten osallistumismahdollisuudet eivät ole toteutuneet asianmukaisesti. Lisäksi kuntarajojen rajapinnan tiedottaminen on täysin puutteellista.

## **5. Kaavan toteutuminen vaarantaisi Kuopion imagon ja vetovoiman**

Kuopio tunnetaan luonnonläheisyydestä ja turvallisesta elinympäristöstä. Kaupungin keskeiselle paikalle suunniteltava raskasteollisuus sekä erimuotoiset vaaralliset energialaitokset eivät tue tätä imagoa.

## **Muutos- ja poistoesitys**

Pyydämme, että kaavaehdotusta ei hyväksytä nykyisessä muodossaan, vaan se palautetaan uudelleen valmisteltavaksi, siten että:

- Poistetaan jo nykyisen kaavan sisältämät asukkaiden elämistä vaikeuttavat suojavaikot (Finnpulp-suojavyöhyke)
- Poistetaan pienydinvoimalaa ja vetytehdasta mahdollistavat varaukset.
- arvioidaan alueen kehittämisvaihtoehtoja uudelleen, painottaen kevyttä teollisuutta, ympäristönsuojelua ja asukkaiden turvallisuutta.
- toteutetaan avoin ja vuorovaikutteinen osallistuminen alueen asukkaiden ja sidosryhmien kanssa.

-Finnpulp-hankkeen kaatuminen osoitti kaikille, että Sorsasalons alue ei sovellu miltään osin raskaalle, vaaralliselle, ympäristöä ja asukkaita vaarantavalle teollisuudelle.

## **Asemakaavoituksen vastine 12.3.2026:**

Vaikka Finnpulpin tehdashanketta ei toteutettu, raskaan teollisuuden sijoittuminen asemakaavan muutosalueelle on kuitenkin mahdollista jo voimassa oleva asemakaavan perusteella. Kaavahankkeen vaikutukset ympäristöön selvitetään kaavatyön aikana.

Yhtäaikaa asemakaavan muutoksen kanssa on käynnissä myös sekä kaukolämmön pienydinvoimalan hankkeen että KIC InnoEnergy S.E:n uusiutuvien polttoaineiden tuotantolaitoksen hankkeen osalta erilliset ympäristövaikutusten arviointimenettelyt (YVA-menettely), joissa tutkitaan ko. laitosten sijoittumismahdollisuuksia alueelle muun muassa ympäristö- ja onnettomuusriskien osalta. Myös laadittavana olevassa asemakaavan muutoksessa tutkitaan ko. laitosten sijoittamismahdollisuuksia ja mikäli laitosten sijoittaminen alueelle todetaan mahdolliseksi molemmissa prosesseissa, tulee Säteilyturvakeskuksen (STUK) vielä arvioida tarkemmin mahdollisesti ehdotettavan ydinvoimalan turvallisuutta ja laitoksen vaatiman suojavyöhykkeen laajuutta. Ydinvoimaloiden hyväksyntä tuotantoon STUKissa on laitospohjainen. STUK on osallisena ydinvoimalahankkeen ja Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES) on osallisina uusiutuvien polttoaineiden tuotantolaitoksen hankkeen YVA-menettelyssä sekä molemmat viranomaiset Sorsasalonsa tehdasalueen asemakaavan muutosprosessissa.

Asemakaavan vireilletuloaineiston eli osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) nähtävilläolosta on kuulutettu Kuopion kaupungin internetsivuilla sekä Viikkosavossa. Lisäksi kaavamuutosalueen ja naapurikiinteistöjen maanomistajia on tiedotettu nähtävilläolosta kirjeitse. Asemakaavan muutoksesta on myös poikkeuksellisesti pidetty jo vireilletulovaiheessa kaikille avoin yleisötilaisuus 10.6.2025.

Siilinjärven kunta on yksi Sorsasalonsa teollisuusalueen asemakaavan ja asemakaavan muutoksen viranomaisosallisista ja vastaa tiedottamisesta alueellaan. Koska Viikkosavo ilmestyy myös Siilinjärven kunnan alueella, on asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta tiedottaminen kuntarajan yli ollut riittävää.

Asemakaavoitus myös huomauttaa, että asemakaavan muutoksesta on ollut nähtävillä vireilletuloaineisto ja seuraavaksi kaavaprosessissa laaditaan ja asetetaan julkisesti nähtäville asemakaavan ja asemakaavan muutoksen luonnosaineisto. Asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus laaditaan ja asetetaan julkisesti nähtäville vasta asemakaavan ja asemakaavan muutoksen luonnosaineiston nähtävilläolon jälkeen.

## **Mielipide 4.7.2025:**

### **Lähtökohta**

Suhtaudumme positiivisesti Kuopion kaupungin teollisuuden ja elinkeinoelämän kehittämistoimenpiteisiin.

### **Kehittämistoimenpiteissä huomioitavaa**

- Kehittämistoimenpiteissä tulee rajoittaa Finpulpin toteutumattoman tehdashankkeen alueelle
- Kehittämistoimenpiteet eivät saa hankaloittaa tai häiritä Sorsasalonsa pysyvää tai vapaa-ajan asumista
- kehittämistoimenpiteiden tulee mahdollistaa rajoittamaton kulkuyhteys Sorsasalossa sijaitseville kiinteistöille.
- kehittämistoimenpiteistä ei saa aiheutua alueen asukkaille tai eläimistöille meluhaittoja.
- kehittämistoimenpiteistä ei saa aiheutua alueen luonnolle eikä myöskään

vesistölle ympäristöhaittoja

### **Asemakaavoituksen vastine 12.3.2026:**

Asemakaavan muutoksen mahdollistamat kehittämistoimenpiteet sijoittuvat pääosin kaatuneen Finnpulpin hankkeen alueelle, mutta toimenpiteiden mahdollisuutta tutkitaan myös laajemmin Sorsasalossa Mondi Powerflute Oy:n, NG Nordic Finland Oy:n sekä Kuopion kaupungin omistamilla kiinteistöillä. Mahdollisten kehittämistoimenpiteiden vaikutuksia arvioidaan kaavaprosessissa sekä kaukolämmön pienydinvoimalan hankkeen ja KIC InnoEnergy S.E:n uusiutuvien polttoaineiden tuotantolaitoksen hankkeen osalta myös hankkeista käynnissä olevien ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA-menettely). Asemakaavan muutoksessa huomioidaan kulkuyhteydet Sorsasalossa myös kaavamuutosalueen ulkopuolella sijaitseville kiinteistöille.